

Organ Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów Rzeczyposp. Polskiej

MIESIĘCZNIE	Kom. Red.: Cz. Tykwiński, A. Zajączkowski, R. Geske, K. Śliżowski, J. Piasecka.	NAKŁAD 20.000 EGZ.
Nadesłanych rękopisów nie zwraca się. Każdy rękopis powinien być opatrzonej w podpis i dokładny adres wysyłającego.	Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Bednarska Nr. 25. Telefon Nr. 624-29.	Konta P. K. O.: Zarządu Głównego — 2375. Referatu Budowy Uzdrowisk — 14048. — Prenumerata 1 zł. kwartalnie.

CENY OGŁOSZEŃ: 1 kol. 450 zł, 1/2 kol. 225 zł, 1/4 kol. 115 zł 1/8 kol. 60 zł. Wiersz i milimetry, jednoszpaltowy lub jego miejsce za tekstem 50 gr. Fantazyjne, tabele, oraz zastrzeżenie miejsca w tekście — 50% drożej. Szerokość kolumny 3 szpalty.

TREŚĆ: Oddźwięki po awansach. — Zagadnienie egzystencji i uprawnień agentów pocztowych, na tle obecnej polityki personalnej M. P. i T. — Korzyści i straty (Przegląd rozp. o dodatkach służbowych prac. p. i t.) — Z Najwyższego Trybunału Administracyjnego. — Uciążliwy paragraf. — Nośmy odznakę związkową. — Ze świata poczty. — Z życia Związku. — Nowa odznaka związkowa. — Na sanatorium. — Wykaz wypłaconych odpraw. — Zamiany. — Podziękowania. — Z żałobnej karty. — Ogłoszenia.

ODDŹWIĘKI PO AWANSACH

Okresy tak ważne dla pracowników w służbie państwowej, jakimi np. są okresy awansowe, nie przechodzą nigdy od tak sobie, bez echa, zyczącznie i niepostrzeżenie, lecz z natury rzeczy poprzedza je zwykłe długie i napięte oczekiwanie, a następnie, po awansach, nie mniej długie dyskusowanie i rozważanie tego, co i jak się stało.

Nie inaczej jest i w naszym świecie — pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych. Tu również toczą się dyskusje, płyną odgłosy. Od indywidualnego przyznania awansów minęło już kilka tygodni czasu, — dość, aby móc zbierać fragmentaryczne oddźwięki pracownicy w tej sprawie i dać im tutaj wyraz, jako wyraz opinii ogółu pracowników p. t. t.

Na wstępie należy zgodnie z prawdą stwierdzić, że opinia o awansach tegorocznych jest inna niż to było dawniej, w poprzednich latach, — uznaje duże popolepszenie, nie tylko dotyczące liczebności awansów, lecz i w sposobie podejścia do ich podziału, spośród poszczególnych pracowników. Podnoszone żale są mniej liczne niż dawniej, spostrzeżenia przeoczenia czy niedociągnięcia — rzadsze.

Dzieląc oddźwięki poawansowe na trzy rodzaje — dodatków, wskazujących na różne jeszcze braki i o charakterze dezcyderatów na przyszłość — trzeba przede wszystkim podkreślić ten duży wysiłek, na jaki w tym roku zdobyła się nasza instytucja, awansując tak poważną ilość personelu. Łącznie z przeprowadzeniem w bud-

żenie znacznego powiększenia ilości stanowisk w wyższych grupach uposażenia, urzędniczych i niższych funkcjonariuszów, — jest to niewątpliwa, wybitna poprawa.

Trzeba również z zadowoleniem podkreślić największe rozpięcie awansów w najniższych grupach, co, na początek, było ze wszech miar słuszne, gdyż przyniosło poprawę warunków bytu najbardziej upośledzonym materialnie. Również z dużym zadowoleniem i uznaniem powitać opinię pracownika wybieranie przy ostatnich awansach tych, którzy najwięcej stracili przy zaszerzegowaniu w 1934-ym roku. Dzięki temu znaczny procent tych pracowników uzyskał wyrównanie do stanu z przed wymienionego zaszerzegowania, lub zbliżył się do tego wyrównania, co, jakkolwiek dla wielu pracowników nie dało dorozągnego efektu materialnego, to jednak dla każdego z nich ma znaczenie bardzo wielkie, gdyż podnosi podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego.

Wreszcie z ogromnym zadowoleniem powitać ogół pracowników zarysowujący się przy ostatnim awansowaniu kierunek opierania awansów, w średnich i niższych grupach, o zasadę starszeństwa służbowego.

Wymienione, a spostrzeżone przez ogół pracowników, dodatnie cechy ostatnich awansów sprawiły, że do tych awansów odniesiono się zupełnie inaczej, niż to było przed tym. I jakkolwiek nie jedne-

go z pracowników spotkał przeciętne osobisty zawód, to jednak zawody te nie pozostawiają takiego osadu, jak dawniej.

Przechodząc skośno do wyrażanych żalów — sprowadzają się one do dość jeszcze częstych wypadków pominięcia w awansie takich pracowników, którzy według jednolitej opinii lokalnej, powinni w stu procentach awansować w pierwszym rzędzie. Nie tu miejsce na indywidualne weryfikowanie takich wypadków; jako jeden z przykładów niech służy fakt, że w instytucji naszej mamy jeszcze i takich pracowników, którzy jeszcze ani razu nie awansowali od 1918-go roku, a posiadają normalne warunki ogólne. Jakże fatalny ciężar nad tymi ludźmi, jaki to przedziwne spleć okoliczności składa się na to, że zawsze pozostają w cieniu — oto pytanie, które wymaga szybkiej odpowiedzi. Niewątpliwie, częściowym powodem takich zjawisk jest brak listy starszeństwa służbowego, oraz nieregulowany jeszcze w dostateczny sposób system wnioskowania przedwstępnego. Część dezcyderatów, które teraz wyszczególnimy, obejmuje również sprawę usunięcia wymienionych niedociągnięć.

Jako naczelny dezcyderat i apel jednocześnie, do Kierownictwa naszej instytucji — wysuwamy potrzebę możliwie najrychlejszego pomonów awansu. Awansy noworoczne, mimo że były kilkakrotnie liczebniejsze niż ostatnio, nie wyrównały jeszcze tych zaległości, jakie nagromadziły się przez okres wstrzymania awansów,

cofnięcie pracowników wstecz przez ustawę upełnoważoną z 1934-go roku i niedostateczne normy awansów lat ostatnich. Jakkolwiek wiec ostatni wysiłek awansowy naszej instytucji jest rzeczywiście duży, to jednak, mimo to, pracownicy pocztowi w dziedzinie awansów są jeszcze dość dalecy od normalnego poziomu, jak dają porównawczą przeciętną innych działów służby państwowej.

Budżet M. P. i T. od kwietnia b. r. powiększa ilość stanowisk w grupach wyższych, a zmniejsza w niższych. W ten sposób od kwietnia powstaną duże luzy awansowe. Apel nasz idzie więc w tym kierunku, aby luzy te zostały wykorzystane w możliwie najrychlejszym czasie.

Następna sprawa, — to sprawa dalszego wzmocnienia kierunku opierania awansów w stopniach niższych i średnich o zasadę starszeństwa służbowego. Stąd płynie konieczność zaprowadzenia oficjalnego i jawnego statusu starszeństwa personelu, obejmującego jednolicie całość personelu, z podziałem jedynie na stopnie służbowe, lecz bez podziału na okręgi dyrekcyjne, gdyż podział terytorialny powodował by przypadkową starszeństwa, różną w poszczególnych terenach — co nie byłoby słuszne.

Pierwsze zaprowadzenie starszeństwa powinno być połączone z prawem reklamacji, pozwalającym na właściwą korektę w razie uzasadnionej reklamacji pracowników.

Trzeci dezyderat — to ustalenie systemu wnioskowania przedawansowego w ten sposób, aby źródłem wnioskowania było kierownictwo bezpośrednie, t. j., aby wniosek awansowy wypływał koniecznie i jedynie z placówki zatrudniającej pracownika, oraz, by to wnioskowanie wstępne odbywało się z takim wycieceniem czasu, aby władza nominująca miała możliwość dokładnego zbadania nadesłanych wniosków. Wprowadzenie takiego systemu niewątpliwie zmniejszyłoby do minimum zdarzające się jeszcze pominięcia lub przeskoki awansowe, wywołujące nie tylko rozgoryczenie personelu danej placówki, lecz nieraz i duże zdziwienie jej kierownictwa.

Po, za ustaleniem takiego systemu wnioskowania, jako dodatkowy środek zapobiegawczy przeciwko mimowolnym pominięciom awansowym, wysuwamy dezyderat udzielenia organizacjom zawodowym pracowników p. t. oficjalnego zezwolenia na składanie władzom instytucji, przed każdym okresem awansów, — list członków szczególnie opóźnionych w awansie, — to celem specjalnego zbadania ich, przed powzięciem ostatecznych decyzji nominacyjnych.

Sądzimy, że w ten sposób technika awansowania pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych zyskałaby bardzo dużo, co równolegle doprowadziłoby do zanikania takich niedociągnięć, jak zdarzające się przecoczenia lub przeskoki.

Wreszcie bardzo dobrym zarządzaniem o znaczeniu wybitnie psychologicznym byłoby zarządzanie ogłaszania w Dzienniku Urzędowym nazwisk awansowanych pracowników. Zarządzenie takie byłoby po pierwsze — zadośćuczynieniem pocztowej opinii publicznej, która dziś nie wie kto, kiedy i gdzie otrzymuje awans, a z natury rzeczy interesując się nader żywo tą sprawą, — korzysta z usług pocztu pantoflowej, tak często przeradzającej się w złośliwą i drażniącą plotkę. Ogłaszanie więc nazwisk awansowanych usmięciłoby jednoznacznie plotkę.

Ponadto, co ważniejsze, pracownicy p. t. t., widząc w Dziennikach Urzędowych

całe kolumny nazwisk awansowanych współpracowników — mieliby namacalny dowód posuwania się naprzód w szeregach zbliżających się do awansu, co niewątpliwie działało by bardzo dodatnio na ich stan psychiczny. A wszak na postawie duchowej kładzie się dziś wszędzie jak największy nacisk.

Dając w ten sposób wyraz tym oddźwiękom, jakie wśród dostępnej nam części pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych wywołały ostatnie awansy, musimy ponadto podkreślić, że spowodowały one wśród pracowników powiew nowego ducha otuchy, który napewno opłaci się naszej instytucji.

ZAGADNIENIE EGZYSTENCJI I UPRAWNIEN AGENTÓW POCZTOWYCH NA TLE OBECNEJ POLITYKI PERSONALNEJ M. P. i T.

Patrząc bezstronnie na szereg zjawisk, jakie zaistniały w ciągu ostatnich tygodni łącznie ze sprawą usytuowania pracowników pocztowo - telekomunikacyjnych, należy przyjąć, że sygnalizują one bliższe zainteresowanie się nią naszych władz resortowych, dła parlamentarnych i opinii publicznej, idące w kierunku szukania sposobów poprawienia sytuacji materialnej i warunków urzędowania pracowników p. t. t.

Do tych pomyślnych objawów należy w pierwszym rzędzie zaliczyć kilkakrotnie enuncjacje Pana Ministra Poczt i Telegrafów, w których, uznając zasługi pracowników pocztowo - telekomunikacyjnych w dziele sprawnego i dochodowego prosperowania Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu, — daje wyraz Swej troski o polepszenie bytu pracowników. Do nich należy zaliczyć ożywioną dyskusję przy omawianiu preliminarza budżetowego Ministerstwa Poczt i Telegrafów, w czasie której kilku członków Sejmu zabierało głos w sprawie sytuacji materialnej i warunków urzędowania pracowników p. t. t. — jak również, dawno nie spotykane, a ostatnio coraz częstsze, omawianie tej sprawy na łamach dzienników stołecznych i prowincjonalnych.

Zśród zjawisk tych, enuncjacje Pana Ministra Poczt i Telegrafów przybierają już realną formę, w postaci zafiskosowania w budżecie M. P. i T. znacznego zwiększenia ilości personelu z jednoczesnym rozszerzeniem pojemności wyższych grup uposażenia, — w przeprowadzonych ostatnich awansach i wreszcie w wprowadzeniu kilku nowych dodatków służbowych.

Aczkolwiek wymienione pociągnięcia są tylko ulaskawionym rozpoczęciem poprawy egzystencji pracowników pocztowo - telekomunikacyjnych, gdyż pełna poprawa egzystencji pracowników musi być początek w zapewnieniu wszystkim pracownikom należytego minimum egzystencji i w odpowiednim podniesieniu plac w poszczególnych grupach uposażenia, to jednak wymienione zjawisko i zarządzania wskazują na to, że obecnie polityka personalna Ministerstwa Poczt i Telegrafów nastawia się w kierunku poprawiania

usytuowania i warunków urzędowania pracowników p. t. t.

Wśród ogółu pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych, którzy przez tyle lat z utęsknieniem, a teraz już z nadzieją, oczekują na poprawę swojej egzystencji, istnieje warstwa, bezspornie i bez dyskusji uważana za najbardziej upośledzoną i pod względem materialnym i prawnym. Są to agenci pocztowi. Oni więc, jeżeli nie przede wszystkim to przynajmniej równocześnie, powinni być objęci zarysowującymi się obecnie dążeniami Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

W przekonaniu pełnej słuszności tej tezy, rzucamy tu kilka myśli, w jaki sposób, przy minimalnym nakładzie środków, można by zadawałajacą polepszyć warunki egzystencji agentów pocztowych i jednocześnie dać im planową możliwość posuwania się w hierarchii służbowej, obecnie zasadniczo zamykającej się dla nich na stanowisku kierownika agencji I-go stopnia. Myśli te traktujemy je o nasz program minimalny w sprawie polepszenia egzystencji i praw agentów pocztowych. Sądzimy, że jako nie tylko słuszne, lecz również i łatwo wykonalne — zostaną one wzięte pod uwagę przez nasze czynnikł młarodajne.

Na pierwszym planie stawiamy sprawę zasilania kadr stałych, względnie prowizorycznych, pracowników pocztowych w służbie urzędniczej, tym elementem wypróbowanym i przygotowanym do służby pocztowo - telekomunikacyjnej — jaki stanowią agenci pocztowi. Wprowadzenie w życie tego projektu nie będzie nie kosztować naszą instytucję, a da rzeczywiście i wielkie korzyści tak interesowi służby, jak również i nie mniej, — agentom pocztowym. Niewątpliwia a duża korzyść dla interesu służbowego będzie polegała na tym, że opróżnione miejsca będą obejmowały nie osoby nowe, nieobeznane z czynnościami, nie figuranci, tylko, przez pewien dłuższy okres czasu, z którymi meczy się przełozeni i personel i które zwykle powodują utykanie apartu pocztowego, lecz — że miejsca te obejmować będą osoby doskonale obznajmione ze służbą pocztowo - telekomunikacyjną, jakimi są agenci pocztowi. Wtórna, a nie mniej ważna

PKO

PEWNOŚĆ ZAUFANIE

OBROT ROCZNY: 34.500.000.000 zł
 WKEŁADY I RACHUNKI: 1.037.000.000 zł
 ILOŚĆ KLIENTÓW: 3.431.000

WYNIKI ZA ROK 1937

korzystać dla interesu służbowego będzie polegać na tym, że wszyscy agenci pocztowi, w oczekiwaniu na skwalifikowanie ich jako dojrzałych do objęcia stanowisk w urzędach pocztowo - telekomunikacyjnych — będą wytyczać wszystkie siły, oddadzą z siebie cały zasób energii i inicjatywy, aby w ten sposób doczekać się przeniesienia na drugi etap służby — do urzędów pocztowo - telekomunikacyjnych.

Nie potrzeba dodawać, że przy takiej rekonstrukcji polityki personalnej M. P. i T. na odcinku służby agentów pocztowych, — samo zagadnienie warunków egzystencji agentów pocztowych automatycznie straci swoją obecną ostrość, gdyż w większości wypadków służba w agencjach stanie się służbą przemijającą, wstępem, egzaminem praktycznym przed objęciem stałych stanowisk w urzędach pocztowo - telekomunikacyjnych.

Chcąc omówić ten projekt w całej osnowie, nie możemy pominąć tego, jak wyobrażamy sobie jego wykonanie — tak pod względem formalnym, jak również praktycznym. Formalnie, w naszym pojęciu, sprawa ta nie przedstawia żadnych trudności. Potrzebna by tu była tylko pewna przebudowa postanowień organizacyjnych,

polegająca na tym, że wszyscy kandydaci do urzędniczej, wykonawczej służby pocztowo - telekomunikacyjnej z reguły rozpoczynają służbę jako agenci, a dopiero następnie, w miarę zapotrzebowania, przechodzą do urzędów p. t.

Może nieco więcej skomplikowana byłaby sprawa wcielenia obecnego kontyngentu agentów pocztowych w szeregi urzędników pocztowych, a to z uwagi na ich różny cenzus naukowy i warunki osobiste pewnej ich części, z powodu których być może nie wszyscy chcieliby zmieścić miejsca swego przebywania. Z tych względów kontyngent ten należałoby podzielić na trzy grupy: z cenzusem, bez cenzusu i na rezygnujących z przemianowania.

Jeżeli chodzi o agentów pocztowych posiadających odpowiedni cenzus naukowy, tj. 6 kl. szkoły średniej lub równorzędną, to ci, już teraz, nie czekając na zasadnicze rozstrzygnięcie po myśli ruczonego tu projektu, powinni być wzięci pod uwagę przy obsadzaniu stanowisk w urzędach p. t. Właśnie obecnie zdarza się ku temu duża sposobność w postaci uchwalonego w nowym budżecie, tj. od kwietnia br., zwiększenia ilości stano-

wisk w służbie urzędniczej. Na obsadzenie tych stanowisk potrzeba będzie nowych sił, nowych ludzi. Niech będą nimi właśnie ci agenci pocztowi, którzy posiadają odpowiedni dla stanowisk urzędniczych cenzus, wegetują od dłuższego czasu w agencjach pocztowych.

Z drugiej grupy — agentów bez dostatecznego cenzusu, należałoby jednak wydzielić tych, którzy zajmują stanowiska z okresu przed styczniem 1934 roku, a posiadają przynajmniej ukończone 4 kl. szkoły średniej lub równorzędną. Ci, jako przyjęci wtedy, kiedy ten czteroklasowy cenzus był jeszcze dostateczny, którzy zostali niejako zaskoczeni zmianą warunków ogólnych, już po poświęceniu pewnych lat tej służbie — ci, naszym zdaniem, powinni być wyjątkowo zrównani w prawach z posiadającymi cenzus, mocą dyspensyjnego, generalnego zarządzenia Władzy Centralnej i następnie wcielani do służby urzędniczej w miarę zapotrzebowania i lat służby na stanowisku agenta. Takie podejście do tej części agentów pocztowych jest uzasadnione również i z tego powodu, że są to już pracownicy starsi, kompetentni w służbie pocztowej, rzeczywiście użyteczni i wypróbowani

Oni również powinni uzyskać możność lepszej egzystencji, a z nią i prawa do założenia rodziny, co jest w ich warunkach zgola niemożliwe.

Pozostali agenci, pełniący służbę z okresu przed styczniem 1934, a nie posiadający wykształcenia w zakresie 4 kl. szkoły średniej lub równorzędną — powinni uzyskać trojaki wybór: albo uzupełnić w zakreślonym okresie czasu swoje wiadomości do poziomu 4 klas szkoły średniej i przez to automatycznie korzystać z wyżej wymienionego zarządzenia dyspensyjnego, dającego prawo do objęcia stanowisk urzędniczych, albo pozostać bez zmiany w charakterze agenta pocztowego, albo też mieć możność przeniesienia się de nomine lub de facto (według własnego wyboru) do statusu służby niższej i przez to korzystać z uprawnień uposażeńowych i pragmatycznych przysługujących pracownikom tego działu służby. Przez wprowadzenie tego ostatniego postanowienia zniknąłby ten nieczem nie uzasadniony dysonans prawny, skutkiem którego agent pocztowy — nawet po kilkunastoletniej służbie — miewa mniejsze uposażenie i mniejsze uprawnienia od niższego funkcjonariusza, mianowanego na stałe, lub choćby prowizorycznie tylko.

Jak to już zostało zaznaczone, przyjęcie przez Ministerstwo Poczty i Telegrafów tego systemu wcielania agentów pocztowych w szeregi stałych pracowników pocztowych — odbywałoby się bez zwiększenia wydatków personalnych, a dалоby wielkie korzyści dla instytucji pocztowej, przy jednoczesnym udostępnieniu agentom pocztowym możności posuwania się w hierarchii służbowej. Ostróżkę zagadnienia głodowych plac agentów pocztowych zostalaby znacznie przytępiona, gdyż wstępujący do służby nowi pracownicy wiedzieliby, że jest to stanowisko wstępne, próbné i przejściowe, a obecni agenci, jako pierwsi kandydaci do wcielenia w kadry urzędnicze, mieliby przed sobą bliską i realną nadzieję poprawy swej egzystencji, zamiast obecnej beznadziejności w jakiej przebywają.

Z innych spraw, załatwiania których stanowiliby minimalny program polepszenia sytuacji materialnej i prawnej agentów pocztowych, wymieniamy sprawy przyznania agentom niektórych dodatków służbowych, rewizji wymiaru ulropów, uregulowania sprawy zastępstw w okresie choroby i zmiany tytułu służbowego.

Wyrażamy tu pełne przekonanie, że zśród przysługujących pracownikom Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu dodatków służbowych, agenci pocztowi powinni posiadać prawo do dodatku za kierownictwo i do dodatku kasowego. Przekonanie to wysuwamy z następujących przesłanek faktycznych i prawnych: Agenci pocztowi są kierownikami agencji pocztowych, które faktycznie nie są niczym innym jak tytulami najmniejszych urzędów p. t., gdyż każda służbowa czynność wykonana w agencji pocztowej, każdy wystawiony tam dokument, ma taką samą moc i ważność wobec prawa jak i analogiczna czynność, czy dokument, urzędów pocztowo-telekomunikacyjnych. Kierownik agencji pocztowej jest tak samo reprezentantem instytucji pocztowej w siedzibie swego urzędowania jak i jego sąsiad — naczelnik urzędu w pobliskim miasteczku. Reprezentacja ta, bez dwu zdań, pociąga za sobą pewne wydatki, że wymienić się

już samą tylko kartę, od której nie jest wolny żaden naczelnik czy kierownik urzędu na prowincji, tak samo i kierownik agencji pocztowej.

Czy można wymagać od agenta pocztowego, aby ze swego głodowego uposażenia reprezentował jeszcze instytucję pocztową i czy z drugiej strony — uchylenie się kierownika placówki pocztowej od wszelkiego udziału w przejawach życia publicznego wychodzi na pożytek naszej instytucji? Już to jedno przemawia za przyznaniem agentom pocztowym jakiegokolwiek dodatku, a przecież i samo kierownictwo, nawet takie jak w agencji, jest jednak kierownictwem i powoduje zwiększoną pracę i odpowiedzialność służbową.

To samo trzeba powiedzieć o dodatku kasowym, który obecnie będą pobierać pracownicy pocztowi zatrudnieni w służbie kasowej. Czy kasa w agencji pocztowej różni się cokolwiek od kasy w urzędzie? Czy pieniądze i tu i tam nie są prawdziwymi? Czy agenci pocztowi, odrywani od ołenka do telefonu, od telefonu do przyjęcia czy wysłania poczty, od paczki do przekazu, od przekazu do wydania wkładu oszczędnościowego — nie może się nigdy pomylić w rachubie, zwłaszcza jeżeli to się dzieje w dzień targowy lub jarmarczny, albo w niedzielę, kiedy cała okolica przybywa do kościoła i na pocztę? Czemu więc, z jakiego istotnego powodu, funkcjonariusz kasowy w agencji pocztowej ma zostać pozbawiony dodatku kasowego?

Te dwa dodatki, choćby w najniższym wymiarze — 20 złotych za kierownictwo i 7 złotych za kasę, — powinny objąć również agentów pocztowych. Są oni pracownikami tej samej instytucji, tej samej Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu.

W dziedzinie służnego polepszenia praw agentów pocztowych, wymaga rewizji wymiar udzielanych im ulropów: agenci pocztowi są niewątpliwie pracownikami umysłowymi i napewno nie znajduje się nikt, koby to zakwestionował i potrafił wobec prawa utrzymać się przy odmiennym zdaniu. Polskie ustawodawstwo socjalne ramowo i bez interpretacji określa normy ulropowe pracownikom umysłowym na 4 tygodnie w ciągu roku. Agenci pocztowi są pracownikami umysłowymi, ich stosunek służbowy oparty jest na umowach prywatno — prawnych, klauzulowanych ramowymi ustawami o najnie pracowników umysłowych, a jednak mimo to, a raczej wbrew temu, użlecia im się ulropu 2 tygodniowego w ciągu roku. Dlaczego? Na jakiej podstawie prawnej?

Sprawa ta wymaga szybkiej rewizji i zmiany na lepsze, tak z uwagi na wymienione tu zaceptowania prawne, jak również i przede wszystkim, z uwagi na racjonalny wypoczynek agentów pocztowych po całorocznej pracy.

Bardzo palącą i przykra jest sprawa zastępstw agentów pocztowych w razie ich choroby. Słyszy się żale, że w niektórych okrajach, agent, który zachoruje, musi na swój koszt utrzymywać zastępcę przez czas swej choroby. Tu dwóch wyłaniają się dwie kwestie — prawna i ludzka. Prawna jest zbyt oczywista, aby potrzebowała być rozwalowana. Chory pracownik umysłowy czy fizyczny, obojętnie, w żadnym wypadku nie jest obciążony onym swego zastępcy w okresie prawnie stwierdzonej choroby. A ludzkie spożrenie na to sprawę? — Jakże pożało-

wania godny musiał być los tych biedaków, agentów pocztowych, którzy w okresie choroby, w okresie zwiększonych wydatków, a w niewiedzy swojej, placili swoje go zastępcę... Ale jeszcze jedno: Czemu właściwe organy nadzorcze nie naprawiały tych biedaków na właściwą drogę, czemu zostali przyjęta ta ciężka ofiara... I to jest w tej sprawie najbardziej przykre i bolesne...

Wierzmy, że nasze Władze Centralne, teraz kiedy o tym wspominamy, zająm się tą sprawą i uregulują ją we właściwy sposób. A może polecą nawet zwrócić te wydatki! Dla przykładu...

I wreszcie jeszcze jedno i ostatnie: — To zmianie niezbyt fortunnej nazwy „agent“. Swego czasu pisaliśmy już na ten temat, podnosząc szereg ujemnych stron tego określenia. W Warszawie, czy innych wielkich miastach, określenie „agent pocztowy“ jest przedję bez znaczenia, jednak na głębokiej prowincji, w małych miasteczkach i osadach, gdzie agencja obsługuje przeważnie ludność wiejską — stanowi przedmiot wielu utrapień i gorzkie przyśmichi.

Malo uświadomiona ludność wiejska identyfikuje agenta pocztowego z gromadą różnych „obubruków“ i „niebieskich ptaków“, którzy mianując się agentami różnych nie istniejących firm handlowych czy przedsiębiorstw, naciągają wieśniaków bądź to na różne, cudowne a tanie, maszyny rolnicze, bądź „na prawie bezpłatne“ różne inne frapujące rzeczy, byle tylko uchwycić zaliczkę i potem zniknąć jak kamfora. Poza tem dziejsza rola się od wielkiej ilości różnych innych agentów — od sprzedawców k, brzytew, portretów, mydeł, koralioków itp., którzy choć nawet pracują uczciwie, są jednak plagą każdej niemal wsi.

Z tych względów określenie „agent pocztowy“ nie budzi zaufania wsi i z reguły przyczynia się do lekceważącego traktowania agenta przez prowincjonalną klientelę. Jako przykład wystarczy, że nieraz dzie się wypadki, kiedy wieśniacy ograniczają swój kontakt z agencją do obierania lub wrzucania do skrzynki pocztowej swoich listów, a sprawy pieniężne, zwłaszcza wkłady oszczędnościowe, załatwiają w odległych naczelnikach urzędów, gdyż nie mając zaufania do „agenta“, obawiają się, aby im pieniądze nie przepadły!

Z tych powodów jest bardzo pożądaną, a nawet konieczną, zmiana nazw — agencja pocztowa i agent pocztowy, na inne, bardziej przemawiające do wyobraźni klienteli wiejskiej i malomiasteczkowej. Mogło by to nastąpić przez zmianę tych nazw np. na nazwy — oddział pocztowy i kierownik oddziału pocztowego, czy inne, bardziej szczerze dobrane, byleby tylko oderwać się od nazwy „agenta“, zdyskredytowanej kompletnie wśród naszego włościanstwa.

To oto myśli, które traktujemy jako minimalny projekt polepszenia egzystencji i uprawnień agentów pocztowych, rozwijamy teraz, kiedy polityka personalna M.P. i T. niewątpliwie stawia się w kierunku poprawiania położenia pracowników pocztowo-telekomunikacyjnych. Najważniejszą z nich — stopniowe wcielenie agentów pocztowych w kadry urzędnicze, nie będzie nie kosztować instytucję, a dla obojga ogromne korzyści. Inne, jakkolwiek obciążałyby nieznacznie budżet instytucji,

są jednak tak słuszne i tak konieczne, że nie sposób przypuszczać, aby nie mogły być uwzględnione, zwłaszcza teraz, w okresie co raz lepszych objawów rozwojowych naszej instytucji; wreszcie zmieniając agencję i agenta na inne, szczególnie dobrane, pociągnęłyby za sobą jedynie wydatek przemalowania sztyków urzędowych — a dalszy jednak naprawdę dodatni rezultat.

Przy omawianiu wyszczególnionych tu projektów doraźnego poprawienia sytuacji agentów pocztowych, wyrażaliśmy się kilkakrotnie, że jest to minimalny program w danej sprawie. Jakż zatem jest nasz program maksymalny? Nasz program maksymalny na temat zagadnienia agencji i agentów pocztowych — to całkowite

zlikwidowanie tych placówek i kreowanie na ich miejsce odpowiednio małych urzędów pocztowych, z jednoczesnym objęciem agentów stosunkiem służbowym publiczno — prawnym, na równi z całością personelu pocztowego.

Jest to jednak zagadnienie tak daleko sięgające w ustrój organizacyjny naszej instytucji, że w żadnym wypadku, nawet gdyby nasze czynniki miarodajne chciały go całkowicie podzielić i uznać — nie dałoby się przeprowadzić dostatecznie szybko. Dlatego też przychodzimy z programem minimalnym, nie kosztownym i łatwym do przeprowadzenia, który jednak, mimo to, przyczyniłby się w poważnym stopniu do złagodzenia ciężkiej doli agentów pocztowych.

Korzyści i straty

Przegląd rozp. o dodatkach służbowych prac. p. i t.

W Dzienniku Urzędowym M. P. i T. Nr. 3/38 r. ukazało się rozporządzenie p. Ministra Pocht i Telegrafów w sprawie dodatków służbowych pracowników pocztowo — telekomunikacyjnych. Rozporządzenie to wprowadza trzy nowe dodatki służbowe, a mianowicie — dodatek za specjalność, za służbę w rozdzielnicy i za służbę kasową. Poza tym rozporządzenie to wprowadza różne zmiany w systemie wypłaty dodatków dotychczasowych, niekiedy korzystne, lecz również i bardzo niekorzystne dla pracowników. W szczególności dotyczy to zmiany taniem telegraficznej na stały dodatek i zmiany obliczenia dodatku za służbę ambulansową.

Jakkolwiek nowy dodatek za specjalność przewiduje dość poważne kwoty, zwłaszcza dla urzędników z wyższym wykształceniem, i jakkolwiek dodatek kasowy będzie oczywiście rekompensował straty, wynikające przy operacjach kasowych, to jednak równocześnie obniżenie w innych pozycjach już dawniej istniejących dodatków, wprowadza duże rozczarowanie wśród urzędników w służbie wykonawczej. Nie można bowiem powiedzieć, aby całość — po uwzględnieniu i zbilansowaniu korzyści i strat, jakie przynosi nowe rozporządzenie o dodatkach służbowych — była rzeczywistym podciągnięciem wwyż szeroki rzesz pracowników pocztowo — telekomunikacyjnych, tak jak tego oczekiwali pracownicy i jak to dosyć huście inspirowała opinii publicznej prasa.

Obiektywny, rzeczowy przegląd poszczególnych dodatków, obecnie wprowadzonych i już dawniej istniejących, nie będzie stał w sprzeczności z wyrażoną oceną ogólną:

1) Dodatek za nocną służbę przysługiwać pracownikom, pełniącym służbę w nocy, w 3-ch różnych wysokościach, w zależności od grupy uposażenia: 20 gr. za godzinę otrzymywali pracownicy od 6 grupy wwyż; 15 gr. za godzinę — posiadający 7, 8 i 9 grupę uposażenia i 10 gr. — pracownicy 10 i 11 grupy uposażenia oraz pracownicy z kontraktem terminowym bez grupy.

Obecna norma dodatku za nocną służbę, przewidująca 17 gr. za godzinę dla pracowników umysłowych i 15 gr. za godzinę dla niższej służby powodują, że służba niższa w 7, 8 i 9 grupę uposażenia be-

dział otrzymywała dodatek w tej samej wysokości, co i dotychczas, a więc nie nie zyskuje, pracownicy w niższej służbie, otrzymujący najniższe wynagrodzenie, zyskują przy nowych stawkach, gdyż otrzymywali będą zamiast 10-ciu — 15 gr. za godzinę, tracąc natomiast pracownicy umysłowi w wyższych grupach uposażenia, począwszy od 6-cj, gdyż otrzymywali będą zamiast 20 tylko 17 gr. za godzinę.

Pracownicy umysłowi w 7, 8 i 9 grupach uposażenia zyskują po 2 gr. za godzinę, pracownicy umysłowi w 10 i 11 grupach pracownicy bez grupy zyskują po 7 gr. za godzinę, gdyż otrzymywali będą po 17 gr. za godzinę nocnej pracy, a obecnie otrzymują po 10 gr. za godzinę, ale, nawiasem mówiąc, nie stanowią oni liczeźniejszej grupy.

Ogólnie biorąc, nowe stawki dodatku za nocną służbę, sprawiły rozczarowanie, gdyż w większości wypadków pracownicy nie przy nich nie zyskują, a w szeregu wypadków tracą.

Sądził się, że przy nowych stawkach wszyscy pracownicy zyskają, względnie, że wszyscy otrzymają dodatek przynajmniej w wysokości 20 gr. za godzinę. Tu spotkał wszystkich zawód — na całej linii, zwłaszcza, jeżeli się przypomni, że przed kilku laty najniższa norma tego dodatku wynosiła 20 gr. za godzinę.

Musimy nadto zaznaczyć, że zupełnie niesłusznie od dodatku za nocną służbę wyłączeni są pracownicy ambulansowi. Argument, że pracownicy ambulansowi otrzymują dodatkowe wynagrodzenie za cały czas pracy poza stałym miejscem służby, nie jest słuszny, jeśli się zwąży, że dodatek za nocną służbę wypłaca się wyłącznie za pracę w nocy, tytułem rekompensaty za specjalne warunki pracy nocnej. Praca w ambulansach pocztowych w porze nocnej jest cięższa od pracy w porze dziennej i cięższa od pracy nocnej w urzędzie pocztowym, a więc pracownicy ambulansowi za okres pracy nocnej powinni mieć dodatkowy ekwiwalent, niezależnie od dodatku za pracę w ambulansach i przy konwojowaniu poczty na kolejach.

2) Jeśli chodzi o dodatek za pracę w ambulansach, to wprowadza on w pierwszym rzędzie poważne zmniejszenie stawek dla pracowników umysłowych, którzy zamiast dotychczasowych 50 gr. za

godzinę, otrzymywać będą 40 gr., a więc tracą 10 groszy za 1-ną godzinę pracy.

Nowe stawki przewidują prawdziwie zwiększone wynagrodzenie dla kierownika ambulansu o 5 gr. za godzinę, lecz pomimo tego nowet i kierownicy ambulansów, zamiast spodziewanego zwiększenia dodatku, będą tracić 5 gr. za godzinę.

Tracą również niżsi pracownicy w 7 gr. uposażenia, zatrudnieni w ambulansach, gdyż według nowych stawek otrzymywać będą 35 gr. za każdą godzinę pracy, obecnie zaś otrzymują oni 50 groszy.

Kierownik ambulansu konduktorskiego otrzymywać będzie 5 gr. dodatkowo za godzinę, a więc dodatek jego wynosić będzie 40 gr. za godzinę, co w porównaniu z obecną stawką 40 gr. za godzinę nie daje nadwyżki, pozostali niżsi pracownicy nie nie zyskują, gdyż obecne stawki przewidują dla nich również 35 gr. za godzinę, to jest tyle, ile wynosi nowy dodatek.

Pracownicy konwojujący pocztę na kolejach również otrzymują niezmiennie, dodatek, 25 gr. za godzinę.

Z powyższego wynika, że żadna grupa pracowników służby ambulansowej nie nie zyskała, a przeciwnie w większości wypadków straciła i to poważnie, gdyż strata pracowników od 7 gr. wwyż wynosi 20% obecnych stawek.

Jest to bardzo ujemny objaw, gdyż w żadnym wypadku niezbity wyskość dotychczas stawki nie powinny były ulec zmniejszeniu, a jeśli nie zostały zwiększone, to chociaż powinny być utrzymane w dotychczasowej wysokości.

3) Dodatek za konwoj poczty na trakcie obliczony jest dość oszczędnie, zwłaszcza o ile chodzi o konwoj na większych odległościach, gdzie nieobecność poza stałym miejscem służby przedłuża się do 8 i więcej godzin.

Jedyna zmiana na lepsze widoczna jest w sposobie obliczania dodatku już po 3 godzinach konwojowania, a nie po 4-ch, jak obecnie.

4) Dodatek za specjalność jest nowością w odniesieniu do pracowników służby technicznej, którzy dotychczas dodatku nie otrzymywali, a obecnie będą go wszyscy otrzymywać w kwotach od 15 do 45 zł miesięcznie.

Pracownicy służby technicznej z wyższym wykształceniem otrzymają dodatek w wysokości 100 zł miesięcznie.

W liczbie pracowników, mających otrzymywać dodatek za specjalność, będą również pracownicy, obsługujący aparaty Juza i Bodo, którzy będą otrzymywać dodatek, wynoszący 15 zł. miesięcznie, a pracownicy obsługujący stuwaki — 10 zł. miesięcznie. Dodatki te mają zastąpić taniem za pracę na aparatach telegraficznych.

Tu, tak samo jak i przy dodatku ambulansowym, spotyka urzędników wielką i nieczym nieuzasadnioną stratą, ponieważ

dotychczas wypłacane tantiemy za pracę na aparatach telegraficznych były znacznie wyższe, gdyż np. na aparatach Juza i Bodo wynosiły przeciętnie 30 — 35 zł miesięcznie. Jeżeli zaś chodzi o główne przyczyny, gdzie praca jest wyjątkowo ciężka, wprost mordercza, to na takich przewodach pracownicy wyrabiali tantiemę znacznie większą, nieraz kilkadziesiąt złotych miesięcznie. Wielki wysiłek i specjalne zdolności były przez to odpowiednio wyróżniane. A teraz? 15 zł?!

Dotychczas tantiemy za pracę na aparatach telegraficznych otrzymywali wszyscy pracownicy, bez względu na typ aparatu, a więc pracownicy większych i mniejszych urzędów. Nowe rozporządzenie nie przewiduje dodatku za pracę na aparatach Morse'a i na dalekopisach, a więc tym samym pracownicy mniejszych urzędów, w których przeważnie są zainstalowane aparaty tego typu, żadnego dodatku otrzymywać nie będą.

Przy porównaniu przeto porównaniu jasnym jest, że nowy dodatek za specjalność wybitnie krzywdzi wymienionych pracowników.

5) Dodatek za służbę kasową jest dodatkiem nowym i jest dodatkiem, na który od dawna oczekiwał ogół pracowników pocztowych. Dodatek będzie odszkodowaniem dla pracowników, którym los przyznosi konieczność pełnienia służby kasowej i konieczność pokrywania związanych z tą służbą strat przy brakach kasowych.

Akcja Związków o ten dodatek ma za sobą prawie 10-letnią historię przekonywania władz, że nie jest to zwiększenie poborów pracowników, lecz pewnego rodzaju ubezpieczenie na pokrywanie częstych, niestety, braków kasowych.

Przyznanie dodatku i jego wysokość zostały uzależnione od charakteru służbowego pracownika od rodzaju pełnionych czynności oraz klasy urzędu i przysługujących im wypłat i wypłat przekazowych i w obrocie P.K.O. tudzież skarbnikom oraz pracownikom umysłowym i niższym, zatrudnionym przy liczeniu pieniędzy w kasach głównych.

Dla pracowników umysłowych w urzędach pocztowych, dodatek ten wynosi miesięcznie 15 zł, w urzędach I i II kl. — 10 zł, w urzędach III i IV kl. — 7 zł, dla niższej służby w urzędach pocztowych 1 i kl. — 7 zł., w urzędach II i III kl. — 5 zł.

Nie dotyczy więc całego szeregu pracowników służby okienkowej, których czynności są również czynnościami kasowymi, jak inkaso zleceń, wypłata rent i emerytur, sprzedaż znaczków za kilka lub kilkanaście tysięcy zł. dziennie, inkaso poborów i różnego rodzaju opłat pocztowych, wypłata listonoszom; wreszcie nie dotyczy doręczycieli sum pieniężnych, doręczycieli inkasujących zlecenia, pobrania i różnego rodzaju opłaty. W imię służności należy rozszerzyć go na wszystkie te stanowiska służby pocztowej, na których wykonywane są czynności kasowe.

Niestuszny jest również nie objęcie tym dodatkiem agentów pocztowych, którzy pełnią przecież takie czynności kasowe, jakie uprawniają do otrzymywania dodatku kasowego. Chcemy wierzyć, że jest to tylko przeoczenie.

Ważnym jest jednak, że dodatek ten wreszcie został uchwalony. Przyszłość niewątpliwie wskaże potrzebę rozszerzenia go i na inne czynności oraz zrównania ze stawkami obowiązującymi w innych

instytucjach, w których obrót gotówkowy jest bez porównania mniejszy, niż w urzędach pocztowych.

Wydać się nam nie dość racjonalnym uzależnienie wysokości dodatku od klasy urzędu, gdyż nie zawsze z klasą urzędu związany jest obrót gotówkowy i służniejsze byłoby uzależnienie wysokości dodatku od wysokości obrotu pieniężnego.

6) Dodatek za pracę w rozdzielnich jest również całkowicie nowym dodatkiem i zarówno w samym określeniu dodatku, jak i w definicji komu z pracowników ma on przysługiwać, przyswieca zdrowa i słuszna zasada wynagrodzenia pracownika za nabyte w służbie wiadomości i nabranie sprawności, użytkowywanych następnie z korzyścią dla służby.

Dodatek dla pracowników wykwalifikowanych w służbie rozdzielczej i zatrudnionych dzieleniem przesyłek, jeżeli na jednego pracownika przypadać miesięcznie co najmniej 15000 przesyłek, wynosi 10 zł. miesięcznie dla pracowników umysłowych i 7 zł. miesięcznie dla niższych pracowników.

Są to kwoty bardzo, bardzo skromne. Jeśli się jednak zważy, że praca rozdzielcza dotychczas nie była doceniana i była kłopotliwszą służbą, aczkolwiek wymagała od pracownika dużego wysiłku, rutyny i dokładnej znajomości tej gałęzi służby, to ustanowienie tego stałego dodatku, poza stroną materialną, jest słuszną rehabilitacją tego skromnego, lecz tak pracowniczego odcięcia służbowego. Musimy jednak zaznaczyć, że dodatkiem winni być objęci wszyscy bez wyjątku pracownicy oddziałów, działów i stanowisk rozdzielni.

Nie może być podziału na pracowników segregujących przesyłki, otrzymujących dodatki i na pracowników pełniących służbę pomocniczą w rozdzielni i nie otrzymujących dodatku. Wszyscy pracownicy rozdzielni pełnią jednakowo ciężką służbę. Nie jest winą pracowników, że jeden z nich, powiedzmy, segreguje przesyłki, drugi zaś je kartuje. Praca obydwóch jest jednakowo potrzebna i obydwa mają prawo do dodatku. Nie można ich różniczkować i jednemu z nich dać dodatek, drugiemu zaś odmówić prawa do dodatku. Stworzyłoby to kość niezgody, niemożliwą atmosferę we wszystkich urzędach, w których przewidziane byłyby dodatki rozdzielcze.

7) Dodatek sezonowy nie jest dodatkiem nowym. Jest on jednak zbyt niski, gdyż 10% zasadniczego uposażenia pracownika w całym szeregu miejscowości nie stoi w żadnym stosunku z rzeczywistym wzrostem kosztów utrzymania. W dodatku zwiększone wynagrodzenie wypłaca

się tylko przez pewne miesiące, gdy w całym szeregu uzdrowisk i letnisk wysokie ceny utrzymują się w przeciągu całego roku.

To że stawki dodatku sezonowego powinny być bardziej racjonalnie dostosowane do rzeczywistych zwiększonych kosztów utrzymania i klasy uzdrowiska i nie tylko w samym uzdrowisku czy letnisku lecz i okolicy.

Przy tym przeglądzie dodatku, jakie otrzymują pracownicy p. t. bardzo rażąco jest brak dodatków dla pracowników zajmujących odpowiedzialne stanowiska służbowe, jak zastępców dyrektorów i naczelników urzędów, kierowników oddziałów, kierowników działów i kontrolerów. Pracownicy ci powinni mieć z całą zwiększoną odpowiedzialnością i koniecznością wszechstronnej znajomości służby stały miesięczny dodatek. Dodatek ten winien być przyznany jak najrychlej.

Jeśli się przyznało dodatek za specjalność i za kwalifikację w pewnej gałęzi służby, tym bardziej powinien być przyznany dodatek za wszechstronną kwalifikację służbową i za większą odpowiedzialność. Sądzimy, że dodatek taki będzie.

* * *

Przeoglądając zupełnie obiektywnie nowe rozporządzenie o dodatkach służbowych, z przykrością stwierdzamy, że spotkał nas duży zawód. Nie było żadnej podstawy do przypuszczeń, że nowe dodatki mogły być mniejsze od dotychczas obowiązujących. Sądziliśmy, że nowe dodatki przyniosą dla wszystkich pracowników minimalną choćby poprawę bytu.

Zamiast tego w szeregu wypadków nastąpiło zmniejszenie, a nawet i całkowite pozbawienie pracowników otrzymywanych przez nich niewielkich dodatkowych wynagrodzeń.

Uważamy za konieczne podkreślić nasze obiektywne, ale twarde stanowisko w tej sprawie, aby władze nasze mogły jak najrychlej naprawić krzywdy tym wszystkim pracownikom, którzy w obecnych warunkach mieli pełne prawo spodziewać się polepszenia, a nagle doznali mniejszej lub większej straty.

Straty te powinny być jak najrychlej wyrównane. Nie ma dla nas pory, ani podstawy do jakiegokolwiek dalszego uczulanie dochodów pracowników pocztowych. Na odwrót, dochody te powinny stale wzrastać — na każdym możliwym odcinku. W omawianej sprawie są niewątpliwie korzyści, ale są również i poważne straty. Tych absolutnie nie spodziewał się ogół pracowników i stąd rozczarowanie. Rozczarowanie duże...

Z Najwyższego Trybunału Administr.

Czy czasowe pełnienie obowiązków przyzwiązanych do stanowisk funkcyjnych pozbawia pracownika p. p. „P. P. T. i T.” prawa do zasiłku wyrównawczego?

Kwestię powyższą, tak zasadniczą dla ogółu pracowników pocztowych, rozstrzygnął Najwyższy Trybunał Administracyjny na korzyść zainteresowanych pracowników i stanowisko swoje uzasadnił w wyroku z dnia 11 października 1937 r. w sposób następujący:

„St. M. kontroler w Urzędzie pocztowo-telegraficznym w B., otrzymał przy

zaszerzowaniu w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. poz. 26 z Ust. z dnia 1 lutego 1934 r., zasiłek wyrównawczy w wysokości 35 zł. miesięcznie. Od dnia 8 lutego 1934 r. do dnia 1 maja 1934 r. miał powierzone obowiązki naczelnika urzędu pocztowo-telegraficznego w B., a po zwolnieniu z tych obowiązków podaniem z dnia 12 maja 1934 r. zwrócił się do Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów o wypłacenie mu z tytułu tych czynności dodatku funkcyjnego. Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów, de-

czyją z dnia 16 maja 1934 r. wyasygnowała na zasadzie § 6 ust. 3 powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów, do datkę funkcyjną w kwocie 100 zł. za miesiąc kwiecień 1934 r., po czym dodatkowo decydują z dnia 28 maja 1934 r. cofnęła mu na stałe z dniem 1 kwietnia 1934 r. zasiłek wyrównawczy w myśl tegoż rozporządzenia.

Przeciwko tej decyzji odwołał się M. do Ministerstwa Poczt i Telegrafów podkreślając, że byłoby krzywdą dla niego, gdyby z powodu przyznania dodatku funkcyjnego za 1 miesiąc, miał na stałe stracić zasiłek wyrównawczy.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów decydują z dnia 17 lipca 1934 r., zaskarżoną do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, nie uwzględniło odwołania M., polewując się również na § 29 przytoczonego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów, w myśl którego zasiłek wyrównawczy podlega cofnięciu, względnie zmniejszeniu, jeżeli pracownik otrzyma dodatek funkcyjny.

Rozpatrując skargę M. i odpowiedź na nią wdrażając, Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, co następuje:

Istota sporu sprowadza się do rozstrzygnięcia pytania, czy prawo do zasiłku wyrównawczego, przyznanego na dzień 1 lutego 1934 r. zgodnie z zasadami § 28 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r., poz. 26 Dz. Ust. w całości lub części gśnie, czy tylko ulega zawieszeniu, skutkiem przyznania po tej dacie dodatku funkcyjnego. Samo brzmienie § 29 powyższego rozporządzenia nie rozwiązuje tej kwestii w sposób niewątpliwie, przepis ten bowiem nie stanowi wyraźnie, czy cofnięcie lub zmniejszenie zasiłku wyrównawczego ma nastąpić na stałe, czy też tylko na czas pobierania dodatku funkcyjnego.

Warunkiem cofnięcia lub zmniejszenia zasiłku wyrównawczego, jest awans lub otrzymanie dodatku funkcyjnego, a zatem także zarządzenia, które powodują zwiększenie uposażenia pracownika, przy czym zwiększenie to w razie awansu jest stałe, w razie zaś przyznania dodatku funkcyjnego — czasowe. Jasną jest rzeczą, że w razie awansu, cofnięcie lub zmniejszenie zasiłku wyrównawczego jest stałe; wnioskując więc logicznie można by przypaść, że w razie przyznania dodatku funkcyjnego cofnięcie lub zmniejszenie zasiłku winno być czasowe. Lecz, jak wyżej powiedziano, przepis przytoczony § 29 sam przez się nie daje dostatecznej podstawy do rozstrzygnięcia następujących się wątpliwości, ponieważ nie zawiera wyraźnego w tym względzie postanowienia. Należy zatem rozważyć przepisy, określające warunki przyznania zasiłku wyrównawczego, jego cel i sposób ustalania wysokości, zawarte w § 28 przytoczonego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów.

W myśl tych przepisów, zasiłek wyrównawczy powinien pokryć różnicę między pełną stratą, a stratą 7%, która pracownicy ponoszą przy porównaniu płacy netto na dzień 1 stycznia 1934 r. z nowym uposażeniem, przyznanym z dnia 1 lutego 1934 r.

Celem więc zasiłku wyrównawczego było uchronienie pracowników przy wprowadzeniu w życie nowego systemu uposażeń od większej straty uposażenia w służbie czynnej niż 7% dotychczasowej płacy netto. Decydującym dla powstania prawa do zasiłku wyrównawczego było porów-

nanie uposażeń z dnia 1 stycznia i 1 lutego 1934 r. i jeżeli z dniem 1 lutego 1934 r. pracownik nie nabył prawa do zasiłku wyrównawczego, późniejsze obniżenie jego uposażenia w jakikolwiek przyczyn, nie stwarzało podstawy do żądania przyznania mu tego zasiłku, jak to Najwyższy Trybunał Administracyjny wyjaśnił i uzasadnił w wyroku z dnia 8 czerwca 1936 r. L. Rej. 7709/34, w analogicznej sprawie, chociaż opartej na innych przepisach prawnych. Jeżeli jednak z dniem 1 lutego 1934 r. pracownik nabył prawo do zasiłku wyrównawczego, to późniejsze czasowe zwiek-

szenie jego uposażenia, skutkiem przyznania dodatku funkcyjnego, nie daje w myśl przepisów podstawy cofnięcia lub zmniejszenia zasiłku, bo w takim razie wbrew przepisowi § 28, pracownik otrzymywałby skutkiem przeregowania uposażenia zmniejszenie więcej niż o 7% w porównaniu z uposażeniem z dnia 1 stycznia 1934 r.

Z powyższych względów, Najwyższy Trybunał Administracyjny, nie wdając się w ocenę zarzutów skargi dotyczących wadliwości postępowania, uchylił zaskarżone orzeczenie, jako niezgodne z prawem¹⁾. (L. Rej. 8149/34).

Uciążliwy paragraf

Przy obsłudze niepiśmiennych klientów Przedsiębiorstwa, wiele trudności i kłopotów przysparza pracownikom § 245 Ordynacji Pocztovej tom II P. 3, który głosi: „Stwierdzenie tożsamości osoby i podpisu (znaku ręcznego) odbiorcy winno być przez władzę albo urząd państwowy, lub samorządowy, dokonane w ten sposób, że odnośna władza (urząd) na poczynionym dokumencie oddawczym, pod podpisem (znakiem ręcznym) odbiorcy, umieści uwagę: Tożsamość osoby i własność podpisu (znaku ręcznego) W.W. stwierdzam. (Odcisk swojej pieczęci urzędowej), oraz podpis kierownika (zastępcy). Stwierdzenie tożsamości osoby i podpisu (znaku ręcznego) odbiorcy może dokonać także zaufania godna osoba prywatna, znana osobom w urzędzie lub legitymująca się dowodami określonymi w § 244. Osoba ta umieszcza na dokumencie oddawczym uwagę i swój podpis w sposób wyżej podany”.

Stwierdzenie tożsamości podpisu przez władzę lub urząd przy doręczaniu korespondencji przez doręczycieli w ogóle odpada, gdyż doręczyciel nie jest w możności oczekiwać na stwierdzenie znaku ręcznego odbiorcy przez władzę lub urząd do chwili aż ten powróci z wydanym mu dokumentem pieniężnym, na którym umieszczony przezeń znak ręczny zostanie stwierdzony. Ten wzgląd powoduje posilkowanie się doręczycieli przy wypłatach drugą częścią zarządzenia t. j. stwierdzenia znaków osób niepiśmiennych przez osoby znane doręczycielom.

Przestrzeżenie tego przepisu niezmiernie komplikuje i utrudnia pracę doręczycieli z następujących przyczyn: Listonosz pieniężny na prowincji musi obsługiwać każdodziennie kilkaset klientów, w czym znaczny odsetek osób niepiśmiennych.

Przy uskuteknianiu wypłaty niepiśmiennym klientom zamieszkałym na krańcach miasta, w osobnościami domach, wyszukanie osoby umiejającej pisać, znanej doręczycielowi i godnej zaufania najczęściej jest niemożliwem.

Oczekiwania na wyszukanie osoby już nie godnej zaufania, lecz tylko umiejającej złożyć swój podpis za niepiśmiennego adresata napotyka na duże trudności, opóźnia obsługę klientów i wydłuża przedłuża czas pobytu doręczyciela w rejonie.

Niemożliwość wyszukania godnej zaufania osoby zmusza doręczycieli do przyjmowania podpisów jakiejkolwiek osoby umiejającej złożyć swój podpis pod znakiem ręcznym niepiśmiennego i zaopatrzyć go w przepisaną klauzulę,

Zmuszeni do stosowania tego systemu doręczyciele narażeni są na ewentualność powtórnego płacenia wypłaconej kwoty w wypadku, gdy adresat zakwestionuje wypłatę, nie uznając za swój, złożonego znaku ręcznego, a osoby podpisane w charakterze świadka nie da się zidentyfikować, lub nie będzie ona materialnie odpowiedzialna.

Obecnie w lokalach urzędów można spotkać świadków zawodowych, pobierających od osób niepiśmiennych opłaty za złożenie swego podpisu na dokumencie pieniężnym. Stan ten naraża na dodatkowy wydatek niepiśmiennych i najczęściej niezamożnych klientów, a ponadto nie zabezpiecza pracowników dokonujących wypłat przed odpowiedzialnością materialną, gdyż świadkowie tacy rekrutują się najczęściej z grona osób bezrobotnych, niezamożnych i materialnie nieodpowiedzialnych.

Zgłoszone motywy pozwalają stwierdzić, że istniejący przepis jest uciążliwy i w wielu wypadkach niemożliwy do stosowania.

Przy poszukiwaniu nowych form stwierdzenia podpisu osób niepiśmiennych oraz ułatwienia pracy pracownikom, uskuteczniającym wypłaty, musimy dojść do wniosku, że najprostszy z nich i najpewniejszy będzie umieszczanie przez niepiśmiennych odbiorców na dowód odbioru, obok znaku ręcznego, odcisku tuszowego dużego palca, przy notowaniu znamion dowodu osobistego, jeśli go adresat posiada. Do chwili obecnej system ten stosowany jest w całym szeregu instytucji i urzędów państwowych i uznany jest za najwięcej odpowiadający.

Identycznych odcisków dwóch osób dotychczas daktyloskopia nie stwierdzała, a zmiana odcisków może nastąpić tylko w wypadku choroby trądu, lub drogą skomplikowanych zabiegów chirurgicznych, co jest tak kosztowne i bolesne, że nie może być brane pod uwagę. Z wymienionych względów tę formę kwitowania odbioru przez osoby niepiśmienne należałoby uznać za najbardziej odpowiednią i pewną.

Poza zabezpieczeniem doręczycieli, projektowaną formą kwitowania uprosiłaby, niezmiernie pracę doręczycieli i pracowników zatrudnionych przy wypłatach i wydawaniu przesyłek, a ponadto przyczyniłaby się do usprawnienia służby doręczycieli przez umożliwienie szybszej obsługi klientów. Zprzecznienie autentyczności złożonego znaku ręcznego nie miały by miejsca, gdyż rozpoznanie odcisku palca da-

wało by w każdym wątpliwym wypadku możliwość przeprowadzenia dowodu prawdy.

Przy tym wprowadzenie projektowanej formy kwitowania nie spowodowało by żadnych dodatkowych wydatków. Doręczyciele zaopatrzby by się w małe poduszeczki z tuszem, a czynność kwitowania z okresu kilkunastu i kilkudziesięciu minutowego zmniejszałaby się do minut kilku.

Wobec stwierdzenia, że dotychczas obowiązujący przepis nie wytrzymał próby

rzeczą palącą staje się ustalenie nowych form prawnych, zabezpieczających pracowników przed złą wolą i chęcią nieuczciwego zysku na nich niesumiennej klientów. Za zgłoszonym projektem przemawia czynnik doniosłej wagi. Jest nim stworzenie możliwości szybszej obsługi klientów! przez doręczycieli, a tym samym podniesienie ogólnej sprawności Przedsiębiorstwa.

Stefan Giergielewicz.

Nośmy odznakę związkową

Czy należy nabywać i nosić odznakę związkową? Takie pytanie zadaje sobie nie jeden z członków Związku i myśli — mam za nią płacić jeden złoty i 50 groszy?... Otóż jestem zdania, że odznakę związkową trzeba nabywać i nosić koniecznie. Można tylko pod adresem Zarządu Głównego postawić dezzyderat, aby więcej propagował potrzebę noszenia godła organizacyjnego.

Spójrzmy na inne grupy społeczne. Żołnierze, policjanci, pracownicy państwowych, członkowie p. w., harcerze, lub członkowie jakiegokolwiek korporacji, każdy z nich czyni się odznaką do pozostałego społeczeństwa. Jeden pełnym uniformem, drugi czapką, inny sznur — znakiem. Niekiedy z obowiązku wykonywanych czynności urzędowych są zmuszeni odróżnić się od innych; są i inni, którzy tylko dla zadokumentowania swego uczestnictwa w tej czy innej organizacji przyozdabiają się bądź w pełne bądź częściowe mundury, lub choćby w odpowiednie znaki. My zaś członkowie Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów R. P. powinniśmy również nosić odznakę swej przynależności organizacyjnej.

Powinniśmy nosić odznakę związkową dumnie. Dumnie, to nie znaczy w moim pojęciu, by komuś imponować, lecz żeby to świadczyło, że my, członkowie Związku, świadomie i głęboko rozumiemy cele Związku i że satysfakcją jest przez to dla nas noszenie odznaki związkowej. Wszak

bezpornie Zarządowi Głównemu przy wypuszczaniu odznaki związkowej przyświecała myśl, aby każdy z członków wyróżnił się swą odznaką od osób nie zorganizowanych, a spoglądając na odznakę, zawsze przypominał sobie prawa i obowiązki członka Związku.

Kiedy wszyscy członkowie i członkinie Związku nabeżdżą odznakę związkową i przypną ją sobie do piersi, kiedy we wszystkich lokalach służbowych załani wielką ilość znaczków związkowych, wtedy każdy ciężar będzie nam się stał lżejszym do zniesienia, każda troska łatwiejszą do przewyżyczenia, bowiem w liniach i licznych gwiadatkach znaku związkowego będziemy mieć widomy obraz naszego zrzeszenia się, powstałego w celu wspólnego przewyżyczenia naszych trosk i trudów.

Spoglądając na liczne koleżanki i kolegów noszących te same odznaki związkowe, będziemy czuć się mocniej, ciśniej z nimi powiązani, będziemy czuć się bardziej w rodzinie związkowej, będzie się w nas utrzymywał i potęgował idea i więź organizacyjna — ta podwalina owocnego działania każdej zorganizowanej społeczności. — Będzie to również najlepszy bodziec i zachęta dla tych, którzy jeszcze stoją na uboczu.

Nośmy więc wszyscy odznakę związkową.

Ze świata poczty

SWEDZKA

Ustawa, ustalająca specjalną procedurę zbiorowych rokowań dla prac. państw.

Wysiłki świata pracy na odcinku pracy pracowników fizycznych i umysłowych w zakładach prywatnych, zdążające do zapewnienia sobie w ustawodawstwach wpływu na regulowanie warunków dotyczących zagadnień związanych z płacą i pracą, nie pozostają bez śladu, w zakresie tych samych zagadnień, w stosunku do pracowników państwowych.

Dotychczas w Szwecji — jak i w innych krajach — wszelkie konflikty między pracodawcą prywatnym a pracownikiem, są regulowane w drodze arbitrażu przez specjalne urzędy pracy. Przedstawiciele urzędu pracy zapoznają się z postulatami jednej i drugiej strony, zwołuje wspólną konferencję, na której przewodniczy i stara się w sposób kompromisowy załatwić wszelkie nieporozumienia, bądź konflikty. W wypadku, gdy strony nie mogą dojść do porozumienia, państwo zażalenie od ważkości zagadnienia pozostawia rozstrzygnięcie sporu wolnej rozgrywece

zainteresowanych, bądź też w drodze arbitrażu wydaje orzeczenie, które obowiązują obydwie strony. W ten sam sposób rząd szwedzki ma zamiar regulować wszelkie sprawy sporne między pracownikami zatrudnionymi w przedsiębiorstwach państwowych i niektórych urzędach.

W tym celu wpłynął do parlamentu szwedzkiego projekt ustawy, który ma na celu ustalić specjalną procedurę, w której ramach mają odbywać się zbiorowe rokowania między przedstawicielstwami pracowników państwowych, a przedstawicielami rządu.

Z projektu tego wynika, że pracownikom państwowym w Szwecji przynajmniej zostanie prawo brania udziału przy opracowaniu oświadczeń ustaw i rozporządzeń dotyczących warunków pracy i płacy.

Również pracownikom państwowym zostanie przyznane prawo brania udziału w konferencjach, których tematem będzie załatwienie sporów powstałych na tle stosowania w życiu oświadczeń przepisów, regulujących warunki pracy i płacy.

Z dobrodziejstwa omawianej ustawy mają korzystać wszyscy pracownicy pań-

stwowi bez względu na posiadany stopień służbowy i dział pracy.

Ustawa przewiduje, że oświadczenia resortowe mają prawo wyznaczać specjalne komisje do prowadzenia w ich imieniu rokowań z przedstawicielami pracowników państwowych, w zakresie określonej sprawy, lub w zakresie określonej grupy zagadnień.

Omawiane rokowania mogą mieć bądź charakter konferencji ustnych o założeniu informacyjnym, bądź też przedstawiciele biorący udział w konferencji mogą mieć pełnomocnictwa do przyjmowania takich lub innych zobowiązań. W tym wypadku wyniki obrad i przyjęte wnioski są formalnie protokołowane. Miejsce, datę i porządek obrad wyznacza zainteresowana w zwołaniu konferencji władza resortowa pracowników państwowych. Z ramienia pracowników państwowych prawo uczestniczenia w konferencjach wyżej omawianych przynajmniej będzie przedstawicielom organizacji pracowników państwowych, uznanych przez państwo za najpoważniejszą, tj. skupiającą w szeregach swoich największą ilość pracowników danego działu służby i mogące się pochwalić poważnymi dorobkiem w pracy społecznej i samopomocowej.

Omawianą ustawę parlament szwedzki uchwalił i weszła ona w życie z dniem 1 stycznia 1938 r.

W czasie obrad parlamentu szwedzkiego nad omawianą ustawą, większość posłów podkreślała doniosłość nowej ustawy, akcentując, że wysokie wyrobienie obywatelskie pracowników państwowych w Szwecji zasługuje na to, ażeby pracownicy ci brali udział w debatach nad wszystkimi sprawami, które dotyczą warunków ich pracy i płacy. To też parlament szwedzki zalecił rządowi, aby rozpoczęte prace nad opracowaniem analogicznej ustawy również dla pracowników samorządowych.

Przyp. Red. Nadmieniamy, że na terenie naszego przedsiębiorstwa do roku 1928 również przedstawiciele Związku mieli prawo brać udział w posiedzeniach nad dyrekcjami, na których rozstrzygane były sprawy awansów i innych zagadnień związanych z warunkami pracy. Przypuszczamy, że wyrobienie obywatelskie i znajomość możliwości skarbu państwa — jest wśród polskich pracowników państwowych tak wysokie, że dobro służby nie by na tym nie straciło, a przeciwnie skorzystałoby, gdyby pracownicy tak poczwali, jak i inni państwowi resortów, mogli korzystać z takich samych praw, jakich koledzy w Szwecji.

CZECHOSŁOWACKA

W okresie kryzysu ekonomicznego, który na przełomie roku 1930 dotknął również między innymi krajami i Czechosłowacją, pracownicy państwowi ponieśli straty materialne, w postaci zmniejszenia uosopeń i emerytur.

Po zarysowaniu się pewnej poprawy sytuacji finansowej państwa, związki zawodowe pracowników państwowych rozpoczęły energiczną akcję, zmierzającą do przywrócenia uosopeń do norm pierwotnych, tj. przedkryzysowych.

Rozpoczęta akcja nad poprawą bytu trwała w dalszym ciągu, a dotychczas wydała już pewne pozytywne rezultaty a mianowicie: 1) zmniejszono najpierw o 30% obniżki dokonane na mocy przepisów

z roku 1933, 2) przywrócono awansowanie pracowników państwowych w rozmiarach i w terminach przedkryzysowych i 3) na mocy ustawy z dnia 11 czerwca ub. roku wydanie polepszone warunki bytu wszystkim pracownikom państwowym, którzy najbardziej zostali dotknięci w swoim czasie obniżkami płac.

Charakterystycznym jest stanowisko, jakie zajął parlament czeski przy uchwalaniu ustawy dotyczącej ostatejnej poprawy bytu pracowników państwowych. Mimo to w stosunku do nas rzadko spotykamy procedurę, tj., że uchwalona ustawa ma moc obowiązującą wstecz, tzn. od dnia 1 stycznia 1937 r.

Z życia związku

K. M. BARANOWICZ

Walsze Zebranie Członków Kola Miejsowego Związku Pracowników P. i T. Baranowicz, odbyło się w dniu 25 października 1937 r.

Zebranie zajął z ramienia ustępującego Zarządu Kola Prezes kol. Zdanowicz Felicjan, witając przybyłych gości i zebranych członków.

Na przewodniczącego Zebrania wybrano delegata Zarządu Głównego kol. Gezke. — Na asessorów zaś kol. Wiśniewski Stanisław, Saka Wincenty, Giedroja Antoniego i Radomski Konstanty, na sekretarkę kol. Trzeciakowa Jadwiga.

Przewodniczący udzielił głosu kol. Zdanowiczowi, ustępującemu Prezowi Kola Miejsowego, który przedstawił Zebraniom sprawozdanie za okres swych kadencji szczegółowo omawiając wnikliwie wydarzenia z działalności Kola Miejsowego.

Podając stan faktyczny co do ilości członków Kola zaznaczył, że liczbę ich w okresie kadencji powiększyła się z 27 osób. Ubyło z „Wła 24 członków z powodu przeniesienia z terenu i zwolnienia. Obecny skład 83 członków, czyli o 15 członków więcej za czas kadencji.

W okresie tym zostało udzielone 64 pożyczek w kwocie 1500 złotych.

W przeciągu kadencji zadłużono 530 spraw.

Omawiając rzeczowe i szybkie załatwienie spraw przez Zarząd Okręgowy Związku jak również Zarząd Główny, wyraził pełne zadowolenie, co za zebrani wyraził podziękowanie Zarządowi Okręgowemu i Głównemu.

W zakończeniu swego przemówienia kol. Prezes Zdanowicz, podał do wiadomości o przykrej, niesfety, pogłosce, krążącej w Baranowiczach o rzekomych aresztowaniach jednej z koleżanek, za szpiegostwo. W związku z tym Zarząd zdecydował się na wydanie i rozprowadzenie na miasteczko drukowanych odezw, z jednoczesnym podaniem do dzienników, informację społeczeństwu miejscowe o nieprawdziwości tych pogłosek jak również z ostrzeżeniem, że winnych rozświeżania tych pogłosek będzie się pociągało do odpowiedzialności sądowej.

Sprawozdanie kasowe złożył kol. Gołuszko Michał, które zebrani przyjęli do wiadomości.

Z kolei kol. Giedroja, jako przewodniczący Komisji Rewizyjnej, złożył wniosek, ujęty w protokole z dnia 23 X.1937 r. o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.

Kol. Gahuzko złożył sprawozdanie z przebiegu obrad ze Zjazdu delegatów Okręgu Wileńskiego.

Następnie zabrał głos delegat Zarządu Głównego — kol. Gezke, który w szerszym omówieniu przedstawił zebraniom pracę Zarządu Głównego.

Kol. Wiśniewski podał do wiadomości o istnieniu przy Związku Okręgowym agend pomocy prawnej, dyscyplinarnej, o projekcie budowy domu wypoczynkowego w Druskiénkach dla pracowników pocztowych, o przysięganiu do Kasy pożytkowej, dokonywanym na apel Zarządu Głównego.

Następnie kol. Wiśniewski imieniem Zarządu Okręgowego wyraził podziękowanie ustępującemu Zarządowi za wydaną współpracę.

Następnie zabrał głos kol. Skiba, przedstawiając na piśmie, wyszczególnione postulaty członków.

Uchwalono następnie budżet na r. 1937/38.

Na wniosek Przewodniczącego kol. Gezke, zebranie uchwaliło wysłać depeszę do Dyrektora Okręgu P. i T. w Wilnie Pana Inżyniera Mieczysława Nowickiego, z prośbą o przychylne ustosunkowanie się, do postulatów Zarządu Związku.

Złożono jedną listę kandydatów do nowego Zarządu Kola. W jawnym głosowaniu, przy 2-eh głosach wstrzymujących się, lista została przyjęta, wobec czego w skład nowego Zarządu weszli:

- 1) Zdanowicz Felicjan — Prezes.
- 2) Skiba Wojciech — I-szy vice-prezes
- 3) Sakowicz Józef — II-gi vice-prezes
- 4) Rudziński Bolesław — Sekretarz
- 5) Bojarski Michał — Z-ca sekretarza
- 6) Radomski Konstanty — Skarbnik
- 7) Jankowski Józef — Buchalter
- 8) Białotówna Zofia — Członek Zarządu
- 9) Augustowski (z Hanczewicz) — Członek Zarządu.

Zastępcy:

- 1) Huszczo Bolesław
- 2) Jegier Wiktor
- 3) Biernad (Kosów Poleski)

Komisja Rewizyjna:

- 1) Gościelw Nikodem — Przewodniczący.
- 2) Pytlakowski Stefan
- 3) Siemaszko Mieczysław
- 4) Nowicki Alfons

Przy głosowaniu na wybór delegata na Kongres Pocztowców (o ile Kolo będzie posiadało mandat) zostali wybrani: Prezes kol. Zdanowicz — na z-poc delegata kol. Skiba Wojciech

W wotach wniosków przewodniczący odczytał podany mu na piśmie wniosek dotyczący uprzywilejowania pracowników telegraficznych w otrzymywaniu nagród i zapomóg pieniężnych — co wywołuje rozgorzenie wśród pracowników p. t. z prośbą o poczynienie odpowiednich założeń w władz centralnych, zmierzających do równomiernego traktowania każdego pracownika.

Nowa odznaka związkowa

Podając do wiadomości, że wydana została nowa odznaka związkowa, której używać zatwierdził Pan Minister Spraw Wewnętrznych zarządzeniem z dnia 26 września r. b. Nr. A. P. 3—98.

Odznakię w cenie zł. 1.50 za sztukę można nabyć w każdym Zarządzie Kola Miejsowego.

Apelujemy do ogółu członków o zapoznanie się w ten widowny znak przynależności organizacyjnej.

Odznaka wykonana jest w emalii, w kolorze biało-amarantowym; ozdobna wieniec i napisy — srebrne.

Kol. Likas zabierając głos w sprawie opłakanego stanu agend pocztowych apelował o dalsze podniesienie stopyj agendy p. co umożliwił podniesienie płacy zarobkowej.

Kol. Skiba zgłosił wniosek o wyrażenie podziękowania Zarządowi Zarządu Głównego kol. Tykwińskiemu oraz Sekretarzowi tegoż Zarządu kol. Gezke i Prezowi Zarządu Okręgowego kol. Wiśniewskiemu — za wyjątkową i owocną pracę dla dobra pracowników, który to wniosek jednomyślnie został przyjęty.

Posławsz na wszystkie pytania zebrani otrzymali wyjaśnienia odpowiedzi, a więcej wotów wniosków nie zgłoszono. Przewodniczącemu kol. Gezke zebranie zamknął o godzinie 19.30, życząc nowemu Zarządowi owocnej pracy dla dobra Związku.

K. M. WILNO — DTYREKCA

Dnia 27 września br. odbyło się Doroczne Walne Zebranie członków Kola Dyrek. w Wilnie.

Zebranie zajął prezes ustępującego Zarządu kol. Garniewicz. Na wniosek kol. Garniewicza (jednomyślnie wybrano na przewodniczącego zebrania Naczelnika Wydziału kol. Mra Cząkowskiego, który powołał kol. Wyczółkowski jako sekretarza.

Po przyjęciu porządku dziennego sprawozdanie z działalności Kola złożył prezes Kola kol. Garniewicz, który zaznaczył, że Kolo zwróciło cały wydatek na zapomnienie koleżeńskie udzielając finansowy potyżek bezpodmiotowym kradkoc i dyktograficznym, oraz porad prawnych.

Sprawozdanie przyjęto bez dyskusji.

Sprawozdanie kasowe złożył skarbnik Kola kol. Siemkiewicz Franciszek, zaś sprawozdanie Komisji Rewizyjnej przedstawił kol. Rasiewicz zaznaczając, że księgi kasowe zbadano i stwierdzono, że wpisy w księgach kasowych zgodne są z załącznikami, a wydatki należyte zamknięto — wobec czego zgłosił wniosek o udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorium z podziękowaniem.

Po dyskusji nad sprawozdaniem udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorium z podziękowaniem.

Następnie kol. Garniewicz przedstawił budżet na rok 1937/38.

Budżet został przyjęty a poprawkami: po stronie wydatki pozycję „dratwy” zmniejszono do sumy 141 zł 50 gr., a pozycję 4 „Nadwyżka” zwiększono do sumy 91 zł 50 gr.

Do Zarządu po przeprowadzonym 10-mym głosowaniu zostali wybrani Kolezy: Borysowski Edward, Garniewicz Paweł, Siemkiewicz Franciszek, Holak Jan, Wiśniewski Stanisław, Cholewa Ludwik, Łukasiewicz Zygmunt oraz na zastępców Wiśniewski Julian i Pytlakowski Stanisław.

Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali kol. kol. Michałowicz Kazimierz, Zaleszczyński Augustyn i Sathkiewiczówna Maria.

W wotach wniosków przemawiali kol. kol. Wołkiewicz, Garniewicz, Borysowski, Wiśniewski i Pytlakowski, poczem uchwalono szereg wniosków organizacyjnych i postulatów zawodowych.

Zarząd ukończył swoją pracę w sposób następujący: Prezes — kol. P. Garniewicz, wiceprezes — kol. J. Holak, skarbnik — kol. F. Siemkiewicz, sekretarz — kol. Edward Borysowski, członkowie: St. Wiśniewski, L. Cholewa, Łukasiewicz Zygmunt, Komisja Rewizyjna: przewodniczący — K. Michałowicz, członkowie: A. Zaleszczyński i M. Sathkiewiczówna.

Wobec wyczerpania porządku obrad zebranie zostało zamknięte.

K. M. GNEZNO.

Dnia 7 listopada 1937 r. odbyło się walne Zebranie Kola Miejsowego Gniezno.

Zebranie zajął kol. prezes Krysztal witał przedstawicieli Okręgu w osobie prezesa Zarządu Okręgu kol. Sasa, przedstawicieli miejscowej prasy,

delegatów okolicznych Urzędów, oraz wszystkich członków.

Na przewodniczącego Walnego Zebrania powołano prezesa Zarządu Okręgowego kol. Sasa, na sekretarza kol. Machowina.

Po odczytaniu porządku obrad kol. sekretarz odczytał protokół z ostatniego Walnego Zebrania, który przyjęło bez sprzeciwu.

Nastąpiły kolejne sprawozdania poszczególnych członków Zarządu:

Kol. prezes, który przedstawił roczną działalność Zarządu Kola, następnie kol. zastępcę sekretarza.

Według sprawozdania skarbnika saldo kasy na rok następny wynosił zł 359.71. Kol. skarbnik s.pomocy przedstawił zestawienie obrotów kasy. Saldo na dzień 30.9.1937 r. wynosił zł 1040.91.

Sprawozdanie biblioteczka wykazał iż majątek biblioteki wynosi około zł 1690.-. W ciągu roku kalendarznego przybyło 52 tomów wartości 620.- zł.

Komisja rewizyjna stwierdziła zgodność ksiąg i pozycji i postawiła wniosek o udzielenie absolutorium.

Po przedstawieniu wszystkich sprawozdań Zarządu kol. przewodniczący w bardzo serdecznych słowach podziękował dotychczasowemu zarządowi a przede wszystkim kol. Krysińskiemu za pełne poświęcenie się pracy związkowej i nad podniesieniem sprawności Kola Gniezno, które wybiło się na czołowe miejsce w Okręgu.

Na wniosek kol. przewodniczącego uchwalono przesunąć dyskusję nad sprawozdaniami Zarządu do dyskusji wspólnej a w miejsce dyskusji wygłosił referat.

W referacie prezes Zarządu Okręgu kol. Sas przedstawił wszystkie momenty mające wpływ na polepszenie bytu pracowników pocztowych i wniosło memoriały do Zarządu Głównego.

Poza tym kol. prezes Zarządu Okręgu wyjaśnił, iż Związek dokłada wszelkich starań do sprawiedliwego awansowania a przede wszystkim pracowników, którzy w przeciągu 10 lat nie awansowali.

Po obszernym referacie, którego wynagrodzono wkładami nastąpiła dyskusja, w której zabierali kolejno głos kol. Neumann, kol. Kowalczyk, kol. Janicki Feliks, kol. Kuciński, kol. Górski, kol. Kuleczka, kol. Mołski, kol. Młodystach, kol. Sobczak, kol. Machowina.

Po zakończeniu dyskusji jednogłośnie uchwalono absolutorium ustępującemu Zarządowi i przytłopiono do wyborów nowego Zarządu, którego dokonało w tajnym głosowaniu.

Do Zarządu weszli: I. Krysiński Józef, prezes; Wroblewski Jan, wiceprezes. Biegała Hieronim — sekretarz; Młodystach Ignacy, zastępcę. Janicki Feliks skarbnik; Grzeszczak Jan, zastępcę. Sieradzki Roman — bibliotekarz. Adam Stachowiak i Jan Górecki — lawnicy; Krotoszyńska Kazimiera i Jagodziński Józef — zastępcy.

Do Komisji Rewizyjnej: Kuleczka, jako przewodniczący. Hnizdek i Neuman. Zastępcy: Kowalczyk i Zawodna.

Preliminarny budżetowy na rok przyjęty odczytał kol. Grzeszczak, który przyjął. Następnie uchwalono jednogłośnie rezolucję, która brzmi:

Członkowie Kola Miejsowego Związku Prac. Pocz. i Telegraf. w Gnieźnie, zebrani na Walnym Zebraniu w dniu 7 listopada 1937 r. po wysłuchaniu referatu kol. Prezesa Zarządu Okręgowego dziękują serdecznie Zarządowi Okręgowemu za dotychczasową pracę i wzywają do pozyskania dalszych energicznych staraj, w sprawie poprawy bytu pracowników p.-t.

Następnie uchwalono szereg postulatów zawodowych, oraz dokonano wyboru delegatów na Zjazd

Okręgowy w osobach kol. Biegały i Grzeszczaka, poczem zebranie zostało zamknięte.

K. M. KOŁO

Dnia 17.IX ub. r. odbyło się w Kole kol. doroczne Walne Zgromadzenie członków Kola Miejsowego, przy udziale delegata Zarządu Głównego, kol. Geake, delegata Zar. Okr. kol. Kiemana i delegatów z Urzędów: Dąbie, Izbica, Kłodawa, Sompolno.

Zgromadzenie otworzył prezes Kola miejscowego kol. Czernielewski, proponując na przewodniczącego kol. Geake, na asessorów powołano kol. Kiemana i Panasiuka, na sekretarza — Koldziżnika.

Porządek dzienny przyjęto jednogłośnie.

Po zgłoszeniu zebrania nastąpiło odczytanie protokołu z poprzedniego ogólnego zebrania, który przyjęto, po czym kol. Czernielewski, jako prezes Kola miejscowego, streścił działalność Kola za rok 1936-37. W sprawozdaniu skarbnika, kol. Jakowicki przedstawił stan kasy Kola za rok 1936-37.

Następnie kol. Kuzniewicz odczytał sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, stawiając wniosek o absolutorium.

Nastąpiło przedmówienie del. Zarządu Głównego, w którym przedstawił całokształt prac Zarządu Głównego.

W dyskusji zabierali głos: kol. Kanderfel i kol. Panasiuk. Odpowiedzi udzielił kol. Kiemana, po czym zebrani uchwalili szereg wniosków. Na zakończenie odbył się wybór nowego zarządu, którego, dokonano przez tajne głosowanie.

Po 5-minutowej przerwie odczytano wyjątki głosowania, który ustaliła komisja, złożona z przysiędnymi zebrania. Zarząd kol. Miejskiego, Sowiński, Kanderfel, Jakowicki, Koldziżnik. Zastępcy: Monek, Wasiak. Komisja Rewizyjna: kol. kol.

NA SANATORIUM

Wykaz kwot uzyskanych w IV-ym kwartale 1937 r. ze sprzedaży znaczków na budowę uzdrowiska i sanatoriów dla pracowników Pocz. i Telegrafów w Rzeczypospolitej Polskiej.

Październik 1937 r.	zł
1. Błonie	4.50
2. Jadow	7.00
3. Lwów i Koło Miejsowe	9.00
4. Przyglów	12.00
5. Przemyśl I	15.00
6. Raków Młodziec	15.00
7. Rawa Ruska	10.00
8. Stary Sącz	5.50
9. Sosnowiec I	43.40
10. Szczekocin	6.90
11. Spódz. Kasa Pocz. Oszcz. Prac. Pocz., Telegr. i T. w Warszawie	91.77
Razem:	220.07

Listopad 1937 r.	zł
1. Stanisławów	26.00
2. Bereza Kartuska	19.50
3. Rokitno	14.60
4. Adamów	33.00
5. Tyszwice	60.00
6. Sokółka	0.29
7. Ciechanów	8.30
8. Mszczonów	4.70
Razem	166.30

Grudzień 1937 r.	zł
1. Nieświza	2.90
2. Pocz. Zarz. Kola	25.10
3. Flakowa kol. Janicki	20.00
Razem	48.00

Teliszewski, Czernielewski, Kuzniewicz. Zastępcy Panasiuk i Bożyk.

Na tym zebranie zakończono.

MOŁODECZNO

CHOINKA DLA DZIECI PRACOWNIKÓW P. T.

Dnia 5.I.38 r. w wigilię Święta Trzech Króli, Placówka P. T. W. wspólnie z Zarządem Kola Miejsowego Związku Prac. P. T. i T. w Mołodeczno zorganizowały choinkę dla dzieci pracowników pocztowych. W celu urządzenia choinki odbyło się zebranie wszystkich miejscowych członków P. P. W. i Zw. Pr. P. T. i T. Przewodniczącym Komitetu został jednogłośnie wybrany p. T. Matuszewski, nacz. obw. urzędu poczt. telekom. Mołodeczno 1a zaś w skład Komitetu jako członkowie weszli p. p. J. Litarowicz nacz. U. P. T. Mołodeczno 2, J. Piew trusiewiczowa, J. Węsińska, H. Zawilńska, K. L. Piew trusiewiczowa, A. Zawadzki, J. Węsińska, J. Piew trusiewicz.

W oznaczony dzień t. j. 5.I.38 r. o godz. 17-iej w oddzielnym udekorowanej sali miejscowego Nadzoru Technicznego, pod opieką swych rodziców, zebrali się tłumnie dzieci w wieku od 4 do 12 lat i przy ślicznie ubranej choince rozpoczęli śpiewać tradycyjne polskie kolendy, a o godz. 18 zjawili się w. Mikolaj z podarunkami i laskami dla „grzecznych” dzieci. Podarunków było mnóstwo, tak że zadowolony wszystkich dzieci. Na cel urządzenia choinki wpłynęły dotacje od Zarządu Okręgowego nad Dzieciemi przy Dyrekcji Okr. P. T. i T. w Włocławku i del. Kola Miejsowego Zw. Pr. P. T. i T. w Mołodeczno.

Rolę w. Mikolaj odegrał kol. Dębski, którego humor i udatny sposób zainteresowania dzieci, zjednał mu ogólną sympatię. Dzieci bawiły się wymienieniem: deklarowały, śpiewały, tańczyły przy wesołych dźwiękach gramofonu przy obecności i współudziale w. Mikolaj. Po zakończeniu choinki zrobiono wspólne zdjęcie wszystkich obecnych pocztowców wraz z ich poglęchami.

ŚWIĘCIANY WIL.

Dnia 23 stycznia 1938 r. odbyło się walne zebranie członków Kola Miejsowego Święciany Wil.

Zebranie zajął prezes Kola Miejsowego kol. Garnysz Antoni, witałając przedstawicieli Zarządu Okręgowego, w osobie wiceprezesa kol. Greczanika Edmunda, naczelnika obwodu p. Idczaka Władysława, przedstawicieli Związku niższych pracowników pocztowych, w osobie prezesa Kola kol. Szopina skiego Franciszka i przybyłych członków, dziękując wszystkim za gromadne wzięcie udziału w zebraniu.

Na przewodniczącego zebrania powołano kol. Greczanika Edmunda, wiceprezesa Zarządu Okręgowego, na sekretarza kol. Folkmanowa Irene, oraz na asessorów kol. kol. Naumczyka Franciszka i Puciata Mieczysława.

Obrady przeprowadzono według przyjętego porządku dziennego. Sprawozdanie z działalności Kola złożył prezes kol. Garnysz Antoni, skarbnik kol. Osiański Mieczysław i zastępcę przewodniczącego Komisji Rewizyjnej kol. Puciata Mieczysław, który postawił wniosek o udzielenie absolutorium ustępującemu zarządowi.

Wniosek komisji rewizyjnej przyjęto jednogłośnie. Następnie odbył się wybór nowego Zarządu, do którego zostali wybrani przez akklamację kol. kol. Garnysz Antoni — prezes; Surwiłło Franciszek — wiceprezes; Miesiołek Józef — sekretarz; Folkmanowa Irene i Naumczyka Franciszek — członkowie Zarządu.

Do Komisji Rewizyjnej zostali wybrani kol. kol. Antoszek Józef — przewodniczący; Ulatowicz Wincenty — zastępcę przewodniczącego; Jarmolczyk Stefan i Puciata Mieczysław — członkowie.

Po dokonaniu wyborów uchwalono szereg wniosków, dotyczących poprawy bytu i praw socjalnych wszystkich pracowników P. T. i T., poczem zebranie zamknięto.

Wykaz wypłaconych odpraw i zapomóg z funduszu odpraw za IV kwartał 1937 r.

1. Adamczak Helena, W-wa	250	60. Rubacha Szczepan, Tarnów	250
2. Buczkówna Maria, Lwów	250	61. Ruciński Henryk, W-wa	250
3. p. Balcerak Bolesław, Aleksan.	250	62. Sińczy Jakub, Sopotno	250
4. p. Bandurski Wiktor, W-wa	250	63. Smuga Jan, Piaseczno	250
5. Baumunk Jan, Załusze	250	64. s. p. Stokowski A., W-wa	250
6. p. Borzykowski J., Gnienio	250	65. Schneider Michał, W-wa	250
7. Chrapkowski Józef, Bydgoszcz	250	66. Schäfer Jan, Katowice	250
8. Dembińska Stefania, Lwów	250	67. Sieniański Stanisł., Targow.	250
9. Fedor Jan, Tarnów	250	68. Stobiński Feliks, Dąbrowa G.	150
10. Fleszar Władysław, Toruń	250	69. s. p. Szukalski S., W-wa	250
11. Gołdziejowski Leon, Śniadowo	250	70. Studziński Michał, Kutno	250
12. Gruszka Karol, Stierzeszynie	250	71. Sawaryn Jan, Turka n/Str.	250
13. Gódkiewicz Kazimierz, Wawer	250	72. Stiks Aloizy, Lwów	250
14. Gołąbowa Wiera, Sarny	250	73. Staniśzewski Jan, W-wa	250
15. Grafiński Mieczysław, Sarny	250	74. Sylwester Stanisław, Kraków	250
16. Gidlewski Stanisław, Kraków	250	75. Trojanek Adam, Siedlce	250
17. Hryniewicz Aleks., Boernerowo	250	76. Tyblewska Stefania, W-wa	250
18. Hundtowa Marta, Główno	250	77. Tuchlinowa Katarzyna, Gdynia	150
19. Huj Wilhelm, Pyszczyna	250	78. s. p. Wnorowska Am., Jasło	250
20. Jania Franciszek, Biała Kr.	250	79. Wiśniewski Ignacy, W-wa	250
21. Jordana Anna, W-wa	250	80. Wilkowski Antoni, Stanisł.	250
22. Jocher Leopold, Lwów	250	81. Wróblewski Antoni, Równe	150
23. Jagura Władysław, Wilno	250	82. Zajfert Feliks, Łochów	250
24. Juchiewicz Szym., W-wa	250	83. Ziódkowski Józef, Sopotno	250
25. Krugalski Michał, W-wa	250	84. Zak Piotr, Janów Podl.	250
26. Kryswa Anna, N. Targ	250	85. Zielenkiewicz Edward, Białyst.	250
27. s. p. Kaczorowski Si., Kalisz	250	86. Zającowa Emilia, Sosnowiec	250
28. Kuderska-Klepaka, Ostrow Maz.	250		
29. Krakowczyk Franciszek, Rybnik	250	Razem	21.000
30. Krugły Jan, Wolkowsk	250		
31. s. p. Kędziński R., Sambor	150		
32. s. p. Krzyżanowski J., Toruń	250		
33. Koiszeński Paweł, W-wa	250		
34. Kocyba Jan, Chorzów	250		
35. Kowalik Rudolf, Cieszyń	250		
36. Kraus Józef, Lwów I	250		
37. Kusiova Zofia, Kutno	250		
38. Linke Hipolit, Łódź	250		
39. Lipowski Jan, W-wa	250		
40. Mikosz Aleksander, Szczucin	250		
41. Magielski Józef, Kraków	250		
42. Mensch Oszas, Lwów	250		
43. Mikunda Tomasz, Katowice	250		
44. Misztal Józef, Jedrzejów	250		
45. Maksimowicz Edw., Święciany	250		
46. Nowakowski Jan, Szczekociny	250		
47. Opalski Wojciech, Radzyń	250		
48. Osika Andr., Kraków	250		
49. Ogórek Stanisław, W-wa	250		
50. Pompa Elfyrida, Kraków	250		
51. s. p. Piotrowski E., Tarnopol	250		
52. Pawłukiewicz Feliks, N. Sącz	250		
53. s. p. Praszynski M., W-wa	250		
54. Pruszyński Antoni, W-wa	250		
55. Pijocha Ignacy, Kraków	250		
56. Potempa Franciszek, Tarnów	250		
57. Potórski Eugeniusz, Opatówek	250		
58. Romański Zygm., W-wa	250		
59. Roszkowski Bolesław, W-wa	250		

**ZAPOMOGI
NA NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI**

	Zł.
1. Bosakowski Franciszek, Lwów .	175
2. Małodobry Piotr, Kraków . " "	100
3. Wierzbicki Ignacy, Lublin . " "	100
4. Sowiński Edward, W-wa . . .	100

ZESTAWIENIE

Wypłacone odprawy za IV kwartał 1937 r.	21.000
Wypłacone zapomogi na nie-szczęśliwe wypadki za IV kwartał 1937 r.	475
Wypłacone inne zapomogi za IV kwartał 1937 r.	2.100
Wypłacone świadczenia za I — III kwartał 1937 r.	68.950
Razem wypłacone świadczeń za 1937 r.	92.525
Wypłacone świadczenia za 1936 r.	81.710
Ogólna kwota świadczeń Związku za rok 1936 i 1937	174.235

AKUMULATORY
DO WÓZKÓW ELEKT.
ZAKŁADY AKUMULATOROWE SYST.
TUDOR S. CENTRALA, WARSZ. WA
A. UL. ŻŁOTA 35. TEL. 542-64

ZAMIANY

Kto z Koleżanek lub Kolegów asyst. zechce zamienić miejsce służbowe na Garwolin. Zgłoszenia proszę kierować: Upt. Garwolin asystent W. P.

Kto z Kolegów i lub Koleżanek w 8 wzgl. 7 grupie z Poznania, zamieni miejsce służbowe na Toruń. Zgłoszenia kierować: Poście restante. Toruń 1 Nr. leg. 2827.

Kto z Kolegów za wynagrodzeniem zamieni swe miejsce służbowe z urzędów: Warszawa, Wilno, Lwów, Poznań—na Toruń. Zgłoszenia kierować: R. K. poste restante Toruń 1.

Kto z kierowników agencji II stopnia z okolic Przeworska, Przemyśla, Jarosławia, Lwowa lub Złoczowa, zamieni miejsce służbowe w podgórskiej, pięknej, leśistej okolicy Żałucz. Zgłoszenia kierować do Administracji „Poczt” dla „Lwowianki”.

Kto z Kolegów z urzędów Żabie, Kosów, Kutry, Worochta lub Tatarów, zamieni miejsce służbowe na Zbaraż. Płacę kosztu 100 zł. gotówką. Zgłoszenia proszę kierować: poste restante Zbaraż Nr. 785.

Kto z Koleżanek i Kolegów z urzędu pocztowego Poznań, zamieni swe miejsce służbowe za wynagrodzeniem na Toruń 1. Zgłoszenia proszę kierować poste restante Toruń 1 dla „S. A. 2131“

Morze to potęga Polski

Centralne Biuro Sprzedaży Przewodów
„CENTROPRZEWÓD“

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
WARSZAWA, ul. Królewska 23. Telefony: 340-31, 340-32, 340-33, 340-34.

PRZEWODY IZOLOWANE
w wykonaniu przepisowym, oznaczone żółtą nitką S. E. P.,
z następujących fabryk krajowych:

- Fabryka Kabli i Drutu, Sp. z o. o. w Będzinie
Kabel Polski, S. A. w Bydgoszy
Fabryka Kabli, CJ. Zahm, Sp. z o. o. w Dzierżycach
Fabryka Kabli, S. A. w Krakowie
Polskie Fabryki Kabli i Walców Miedzi, S. A. w Ożarowie Warszawskim
Towarzystwo Przemysłowe „Kabel”, S. A. w Warszawie
Warszawska Wytwórnia Kabli, S. A. w Warszawie.

PODZIĘKOWANIA

Za niezwykle życzliwość i zupełnie bezinteresowne zajęcie się moją sprawą, składam tą drogą Zarządowi Koła Miejskiego w Włocławku najserdeczniejsze podziękowanie.

A. Weyna, asystent — Bydgoszcz.

W imieniu wszystkich członków Koła składamy Zarządowi Okręgowemu w Warszawie serdeczne podziękowanie za łaskawe udzielenie nam pomocy w urządzeniu Choinki dla naszych dzieci. Dzięki poparciu Zarządu Okręgowego mogliśmy bez uciekania się do pomocy członków urzędzić tę uroczystość — dla naszych milusińskich — w takim zakresie, że dziesiąta opuszczała lokal urzędu rozrodowana i zachwycona.

Zarząd Koła Miejskiego
W Kole.

Zarządowi Głównemu, Okręgowemu i Zarządowi Koła Miejskiego Wilno i, za zajęcie się moją sprawą i pomyślenie jej załatwienie składam tą drogą serdeczne podziękowanie.

Maria Illukowiczowa
asystent Wilno 1.

Niniejszym składam serdeczne podziękowanie kol. Dobrzańskiemu ze Jego pełną poświęcenia obronę w mojej sprawie przed komisją dyscyplinarną przy Dyrektorze Okręgu Poczty i Telegrafów w Warszawie, przez którą zostałem uniewiniony.

Maksymilian Gośko
asystent u. p. Ł. Mława

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Dnia 31 stycznia 1938 r. zmarł długoletni członek naszej organizacji, emerytowany st. sekr. poczt. ś. p. Wojciech WISNIEWSKI z Rawicza, w wieku lat 69.

Cześć Jego Pamięci!
Koło Miejskowe Leszno.

Dnia 10 stycznia 1938 r. zmarł długoletni pracownik Upt. Głębockie nieodżałowany Kolega ś. p. Jan SUBKO, w wieku lat 51.

Cześć Jego pamięci!
Koło Miejskowe Głębockie

Dnia 29 stycznia br. zmarł ś. p. Mikołaj ILNICKI, kontroler Rejonowego Urzędu Telef. i Telegr. w Krakowie. W Zmarłym straciliśmy długoletniego członka Związku i zacnego, bardzo lubianego Kolegę.

Cześć Jego pamięci!
Koło Miejskowe Kraków 4.

ATLAS POŁĄCZEŃ POCZTOWYCH

Członek naszej organizacji kol. Lebkowski Józef, opracował i wydał własnym nakładem „Atlas Połączeń Pocztowo-Komunikacyjnych R. P.”.

Na całość wydania składa się: atlas połączeń pocztowych, skorowidz i przegląd kierowania przesyłek.

Wydane podręczniki są bardzo starannie opracowane i przez kompetentne czynniki uznane jako praca wysokiej klasy. Zalecamy je, jako materiał niezbędny do opanowania geografii pocztowej i połączeń pocztowo-komunikacyjnych.

Cały komplet kosztuje zł. 5 gr. 50, który może być nabyty za gotówkę, lub spłacany w 2-ach ratach.

Nadmieniamy, że podręczniki kol. Lebkowskiego mają duże zastosowanie w praktyce na terenie urzędów poczt. Warszawa 2, gdyż bardzo ułatwiają zapoznanie się ze służbą rozdzielczą - ambulanśową.

Wymienione wydawnictwo jest do nabycia u kol. Józefa Lebkowskiego — u. p. Warszawa 2.

Wszelkiego rodzaju KABLE

dla prądów silnych na niskie i wysokie napięcie do 60 kV,
oraz kable do prądów słabych

polecają:

KABEL POLSKI S. A. Bydgoszcz
FABRYKA KABLI S. A. Kraków
WARSZAWSKA WYTWÓRNIĄ KABLI S. A. Warszawa — Okęcie
POLSKIE FABRYKI KABLI I WALCOWNIE MIEDZI S. A.
Ożarów Warszawski

... i tak jest w całym kraju!

W całym kraju cenią

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

W całym kraju używają gospodynie mydła Jeleń Schicht, które pierze gruntownie a przy tym chroni bieliznę. Dzięki tym zaletom stało się mydło Jeleń Schicht synonimem mydła najwyższej jakości.